

Datum besluitraad	: 7 april 2020	Datum oordeelraad	: 17 maart 2020
Agendapunt	:	Datum B en W	: 18 februari 2020
Volgnummer	: 20bs00010 20.009	Programma begroting	: 3
Gewijzigd voorstel	:	Taakveld	: 3.1
Portefeuillehouder	: M. Delhez		

Adviesnota raad

Instemmen met meerjarenplan en meerjarenfinanciering Brainport Development NV 2021-2024

Samenvatting

Eind 2020 loopt de huidige periode van het meerjarenplan en de meerjarenfinanciering van Brainport Development NV 2017-2020 af. In lijn met eerdere besluitvorming om Brainport Development meerjarig te financieren wordt u hierbij een voorstel gedaan om de inzet van Brainport te bepalen voor een nieuwe periode van 4 jaren, de periode 2021-2024. Anders dan in de vorige periode van meerjarenfinanciering wordt de bijdrage nu wel geïndexeerd om daarmee te kunnen blijven voldoen aan de gezamenlijke ambities uit het meerjarenplan 2021-2024.

Beslispunten

1. Het meerjarenplan 2021-2024 van Brainport Development NV als basis te hanteren voor de ontwikkeling van het ecosysteem Brainport Eindhoven.
2. Instemmen met de benodigde meerjarenfinanciering van Brainport Development NV in de periode 2021-2024 als rechtstreekse aandeelhouder.
3. Instemmen met het heffen van een inwonerbijdrage voor Veldhoven door het MRE voor de meerjarenfinanciering van Brainport Development.

Inleiding

Eind 2020 loopt de huidige periode van meerjarenplan en -financiering van Brainport Development NV 2017-2020 af. In lijn met eerdere besluitvorming om Brainport Development meerjarig te financieren wordt u hierbij een voorstel gedaan om de inzet van Brainport te bepalen voor een nieuwe periode van 4 jaren, de periode 2021-2024. In dit voorstel wordt de inwonerbijdrage, die via de Metropoolregio Eindhoven (MRE) aan Brainport Development wordt verstrekt voor de meerjarenfinanciering, meegenomen. Veldhoven draagt hieraan bij enerzijds als deelnemer in het MRE en levert anderzijds, als één van de vier rechtstreekse aandeelhouders, een aanvullende financiële bijdrage. Beide bijdragen worden als inwonerbijdrage aan het MRE verstrekt.

Relevante (wettelijke) beleidskaders

- meerjarenfinanciering Brainport Development 2017-2020
- besluit december 2019 stichting Brainport over meerjarenplan 2021-2024

Beoogd effect

Het onderhouden en versterken van het duurzaam en innovatief ecosysteem Brainport Eindhoven zodat dit internationaal kan concurreren en zo een basis vormt voor (brede) welvaart en welzijn in onze regio en daarbuiten.

Argumenten

1.1 Brainport is een succesformule die ook in Den Haag wordt erkend (Brainport Nationale Actieagenda)

Samenwerking loont. Brainport Eindhoven heeft de afgelopen jaren haar positie gevestigd als één van de drie economische kerngebieden van Nederland. Zo werd mede door de inzet van de Stichting Brainport en Brainport Development de Mainport status voor onze regio eind 2016 officieel behaald. Vervolgens heeft de inzet geresulteerd in een steeds steviger en structureler partnerschap met het Rijk, die tot uiting is gekomen in de Brainport Nationale Actieagenda (BNA) waarlangs we de meerjarige samenwerking met het Rijk hebben vastgelegd. In het verlengde daarvan is de Regio Deal Brainport Eindhoven (€130 miljoen Rijksmiddelen) een vliegwiel voor het concretiseren van de meest urgente opgaven uit die BNA op het gebied van Voorzieningen, Talent en Innovaties met een maatschappelijke impact (in de bijlage een overzicht van strategie naar uitvoering). Ook op andere beleidsterreinen weet het rijk onze regio (bijvoorbeeld: de Woondeal Stedelijk Gebied Eindhoven, het maatregelenpakket de Run en de ontwikkeling van Eindhoven Knoop XL) steeds beter te vinden. In de toekomst verwachten we als regio een beroep te kunnen doen op het nog uit te werken investeringsfonds door Den Haag (het 'Wobke fonds) om onze inhoudelijke agenda uit te kunnen werken. Brainport Development zet zich daar voor in.

In de huidige meerjarenperiode van Brainport Development (2017-2020) is meer gerealiseerd dan de versterking van de samenwerking met het Rijk. In de bijlagen staan deze genoemd in de jaarverslagen 2017 en 2018. Al met al prestaties waaraan onze unieke samenwerking van overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven aan ten grondslag ligt. Samenwerking blijft het recept om in de toekomst sterk te blijven, om nog meer waarde toe te voegen voor nog meer mensen. Het gaat daarbij niet alleen om (economische) welvaart, maar ook om het welzijn. Brainport Development gaat ook de komende periode haar rol spelen om dit samen met alle andere partners verder te bevorderen.

1.2 Periodiek (4-jaarlijks) herijken van het Meerjarenplan is nodig om aansluiting te houden bij ontwikkelingen

Samenwerking blijft het recept om in de toekomst sterk te blijven. Dat is de overtuiging die ten grondslag ligt aan het Meerjarenplan 2021-2024 van Brainport Development. De focus blijft liggen op open innovatie tussen high tech en de maakindustrie. Het meerjarenplan spreekt ook nadrukkelijk de ambitie uit om nog meer maatschappelijke impact te hebben. We zien kansen om de kennis en organisatiekracht van Brainport in te zetten voor nieuwe oplossingen en proposities die bijdragen aan brede werkgelegenheid, gezondheid, mobiliteit, duurzame energie, betere voedselketens, minder schuldenproblematiek en een veilige leefomgeving. Kortom, aan een brede welvaart voor zoveel mogelijk inwoners.

Het Meerjarenplan 2021-2024 richt zich enerzijds op het onderhouden én daarnaast op het versterken van het ecosysteem om te zorgen voor inhoudelijke versnelling. De overheidsbasisfinanciering voor Brainport Development is voor het overgrote deel bestemd voor 'de basistaak' van Brainport Development: het onderhoud van het ecosysteem. Bij de activiteiten voor die 'onderhoudstaak' kunt u denken aan de activiteiten die de organisatie uitvoert op het gebied van verbinding van onderwijs en arbeidsmarkt zoals het Talent & Skills-akkoord of om het regionale MKB te ondersteunen. Daarvoor voerden medewerkers in de afgelopen twee jaar honderden gesprekken met ondernemers en hielpen hen bij het opstellen van businessplannen, het verkrijgen van bedrijfsfinanciering en -huisvesting en bij het toetreden tot nieuwe buitenlandse markten. Maar ook het bevorderen van innovatieve samenwerking tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden valt onder de onderhoudstaak.

De activiteiten van de organisatie voor het versterken van het ecosysteem worden voor het leeuwendeel betaald uit aanvullende middelen die de organisatie uit diverse andere bronnen vergaart (als een vermenigvuldigingsfactor/multiplier op basisfinanciering, zie ook argument 1.3).

Een uitgebreidere beschrijving van de activiteiten voor het onderhoud en voor het versterken van het ecosysteem treft u aan in bijlage én in het conceptmeerjarenplan van Brainport Development NV. In de jaarplannen zal steeds per jaar een nadere uitwerking en concretisering gegeven worden van de rollen, taken en doelen die nagestreefd worden.

1.3 Brainport Development is de triple-helix ontwikkel- en uitvoeringsorganisatie die een multiplier op programma's en projecten realiseert

Het samenwerkingsmodel in onze Brainportregio is hét voorbeeld voor economische structuurversterking, nationaal en internationaal. De kern ervan is dat bedrijven, onderwijs- en kennisinstellingen en overheden in de programmatische aanpak daarvan in gezamenlijkheid eigenaar zijn, ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid. De overheid financiert hiervoor een basisorganisatie met uitvoeringskracht. Bedrijfsleven en kennisinstellingen treden daarin op als cofinancier en kartrekker door hun bijdragen aan activiteiten of business.

De rolverdeling binnen de triple-helix en de inrichting van de samenwerking rond Brainport Development NV maakt het ook mogelijk dat de basisfinanciering van de overheid als cofinanciering voor provinciale, nationale en Europese programma's kan worden opgevoerd. Dat leidt er in de nu lopende periode van meerjarenfinanciering (2017-2020) toe dat er met dit regionale geld een stevige financiële impuls is bereikt op activiteiten en projecten. De "basisfinanciering" van € 4.267.879 voor de uitvoering van de projecten en activiteiten van Brainport Development resulteert bijvoorbeeld in een multiplier van 2 tot 3 (€ 9.844.000 jaarrekening 2018).

Bedrijfsleven en kennis- en onderwijsinstellingen investeren juist in strategievorming voor de regio én in eigenaarschap op projecten. Uit een scan van de projectadministratie van Brainport blijkt dat de bijdrage hiervan aan Brainport Development-projecten (naast de in de jaarrekening opgenomen € 650.000 'in cash'), tenminste € 2.500.000 'in kind' bedroeg. Overigens cofinancierden bedrijven, kennis- en onderwijsinstellingen in datzelfde jaar stevig op de Regio Deal Brainport Eindhoven-projecten, hun gezamenlijke toegezegde cofinanciering aan de in dat jaar gestarte projecten bedroeg € 69.000.000. Ook buiten de Regio Deal investeren de niet-overheidspartners aanzienlijk in de Brainport-samenwerking. Zo heeft ASML een bijdrage van €12.500.000 toegezegd aan het verbeteren van de bereikbaarheid van De Run in Veldhoven, een overeenkomst tussen gemeenten Veldhoven, Eindhoven, Provincie, Rijk en ASML waaraan Brainport Development meewerkte.

1.4 Het Meerjarenplan staat ten dienste van het hele werkgebied van de Metropoolregio Eindhoven

Het geografische werkgebied van Brainport Development is primair gelijk aan dat van de Metropoolregio Eindhoven. Binnen dit werkgebied is de afgelopen periode door Brainport Development ook steeds meer een accountrol ingericht richting gemeenten (gemeente overstijgend), vooral op subregionaal niveau (Peel, Kempen, A2-gemeenten en het Stedelijk Gebied Eindhoven). Brainport Development gaat in de komende periode nadrukkelijk ook op dit schaalniveau met gemeenten aan de slag.

In lijn met het onlangs in het AB Metropoolregio Eindhoven vastgestelde werkprogramma 2020 is voor het thema Economie als strategische opgave benoemd 'het versterken van de verbinding tussen de gemeentelijke/subregionale agenda's en de Brainport Nationale Actieagenda.' Per subregio zijn door gemeenten proposities benoemd die met ondersteuning van Brainport Development en Metropoolregio Eindhoven worden opgepakt.

1.5 Het Brainport International Program (BIP) heeft zich ontwikkeld als een vast integraal onderdeel van Brainport Development

De C4-gemeenten Eindhoven, Helmond, Best en Veldhoven hebben in 2013 een internationaliseringsstrategie en uitvoeringsprogramma vastgesteld. Met de strategie en uitvoeringsprogramma werd vanuit 1 gedeelde visie en werkwijze ingezet op verbetering van onze internationale economische positie gericht op een toename van buitenlandse investeringen, bedrijven, kenniswerkers etc. Om dit te realiseren is er een uitvoeringsteam opgezet, het BIP, apart gefinancierd door de C4 gemeenten en ondergebracht bij Brainport Development. Naast de financiering leveren de C4 gemeenten ook capaciteit aan het BIP. Bij de start is er rekening mee gehouden dat dit internationaal programma op termijn geïncorporeerd zou kunnen worden in de reguliere activiteiten van Brainport Development. Met de nieuwe periode meerjarenfinanciering wordt internationalisering een vast integraal onderdeel van de reguliere taken van Brainport Development. Dit is ook als zodanig in het meerjarenplan 2021-2024 opgenomen. Het gaat dan met name om de activiteiten voor business development, marketing en belangenbehartiging. De aparte financiering vanuit de C4 gemeenten voor het BIP vervalt. Deze wordt opgenomen in de meerjarenfinanciering. Door het opnemen van het BIP binnen Brainport is het mogelijk om efficiënter te werken en resulteert dit op de totale basisfinanciering in een besparing van € 50.000.

1.6 Aandachtspunten voor de uitvoering van het meerjarenplan via de opeenvolgende jaarplannen zijn opgenomen in het meerjarenplan

De voorbij maanden is meermaals gesproken tussen directie van Brainport Development NV en de overheidsaandeelhouders. In die gesprekken zijn de navolgende uitgangs- en aandachtspunten gehanteerd:

- Een brede interpretatie van het welvaartsbegrip. Ook vergroting van het welzijn van alle inwoners is van belang;
- In het verlengde hiervan het belang om in te blijven zetten op werkgelegenheid voor alle doelgroepen én baan zekerheid;
- Circulariteit en verduurzaming;
- Inzet op energietransitie in brede zin.

In het meerjarenplan wordt hier aandacht aan gegeven. Het welzijn voor iedereen wordt vooral gekoppeld aan het onderwijs, de arbeidsmarkt en de werkgelegenheid. In de regio is de ambitie voor onderwijs en arbeidsmarkt om door onderwijsinnovatie, leven lang ontwikkelen en balans op de arbeidsmarkt te komen tot een welvarende regio met welzijn voor de inwoners. Voor ieder project waar Brainport Development in investeert, is duurzaamheid een randvoorwaarde. Verduurzaming en circulair ondernemen zijn van belang voor de toekomst van het bedrijfsleven. We zien dat er in Brainport Eindhoven een groep bedrijven is die fungeren als koplopers op meerdere fronten maar het merendeel van het MKB moet hierin nog groeien. Deze kloof willen we verkleinen. Het versneld ontwikkelen en vermarkten van grootschalig inzetbare, betaalbare technologie voor conversie en opslag van energie is nodig om de energietransitie te maken, maar helpt ook in het behalen van bredere duurzaamheidsdoelstellingen. Het gaat om een essentiële schakel in de energietransitie die enorme kansen biedt voor de kennisintensieve maakindustrie in de regio. Daarnaast beschikt de regio al over veel innovatieve producten die direct een impact kunnen hebben op energie- en klimaatdoelstellingen. Het is belangrijk deze producten versneld op te schalen, daarmee ervaart de regio meteen duurzaamheidsvoordelen maar wordt ook de economie direct gestimuleerd. In de komende jaarplannen gaat Brainport Development daarmee aan de slag.

2.1/3.1 De uitgangspunten voor financiering sluiten aan op het meerjarenplan

Onder de huidige meerjarige uitvoeringsovereenkomst (2017-2020) ontvangt de Brainport Development van de vijf aandeelhouders (MRE en vier campusgemeenten)

via de Metropoolregio Eindhoven een (basis)financiering van € 4.267.879,- per jaar. Daarnaast hebben de campusgemeenten de afgelopen periode bijgedragen voor BIP.

Financiering Brainport Development NV 2017-2020:

	Aandeelhoudersbijdrage	BIP	Totaal incl BIP
MRE Eindhoven	€ 1.915.802		€ 1.915.802
Eindhoven	€ 1.416.103	€ 189.325	€ 1.605.428
Helmond	€ 490.839	€ 65.915	€ 556.754
Veldhoven	€ 265.158	€ 16.460	€ 281.618
Best	€ 179.978	€ 13.300	€ 193.278
Totaal	€ 4.267.879	€ 285.000	€ 4.552.880

Het internationale programma wordt vanaf 2021 als basistaak van Brainport Development geïntegreerd in de aandeelhoudersbijdrage. Veldhoven blijft wel de 0,8 fte leveren voor de uitvoering van de internationale taken die vanuit het BIP zijn opgenomen door Brainport Development. De overige C4 gemeenten blijven ook hun aandeel fte leveren.

In onderstaande tabel is de benodigde basisfinanciering weergegeven voor de nieuwe 4-jaars periode.

	2020 met BIP geïntegreerd	2021	2022	2023	2024
MRE	€ 1.915.802	€1.967.145	€2.006.488	€2.046.618	€2.087.550
Eindhoven	€ 1.572.213	€1.614.348	€1.646.635	€1.679.568	€1.713.159
Helmond	€ 545.190	€ 559.801	€ 570.997	€ 582.417	€ 594.065
Veldhoven	€ 278.730	€ 286.200	€ 291.924	€ 297.762	€ 303.718
Best	€ 190.945	€ 196.062	€ 199.984	€ 203.983	€ 208.063
Totaal	€ 4.502.879	€4.623.556	€4.716.028	€4.810.348	€4.906.555

In de eerste kolom van de tabel staat opgenomen € 278.730 (dit is het jaar 2020 ter referentie inclusief de bijdragen voor BIP) om daarmee de vergelijking te kunnen maken met de budgetten uit onze eigen begroting. Dat bedrag is exclusief de indexering van 2,68% (conform indexeringspercentage MRE-Kadernota 2021). In de bijdragen voor 2021 is deze indexering van 2,68% wel verwerkt. Bij de bedragen over de jaren 2022-2024 is uitgegaan van een indicatief indexeringspercentage van 2%. Zie in dit verband ook argument 3.1. Met betrekking tot de bijdrage van de 21 gemeenten via het aandeelhouderschap van MRE ontvangt u –in het kader van de voor de MRE-begroting gebruikelijke zienswijzeprocedure- later dit voorjaar een separaat voorstel.

2.2/3.2 De beproefde wijze van financiering volstaat en blijft ongewijzigd

De systematiek van financiering van Brainport Development NV sinds 2012 wordt niet gewijzigd in vergelijking tot de voorbije jaren. De gemeenten financieren via de inwonerbijdrage MRE aan de basisfinanciering van Brainport Development, voor Veldhoven bedraagt dit € 111.620 (is inwonersbijdrage 2021 o.b.v. prijspeil 2020). Daarnaast vindt de financiering voor het aandeelhoudersdeel van Veldhoven plaats via het MRE, zoals dat ook gebeurt voor de andere overheidsaandeelhouders Helmond, Eindhoven en Best.

3.1 MRE is enige geldverstrekker aan Brainport Development

Het MRE is voor de financierende overheden de enige verstrekker van geld aan Brainport Development NV. Daarmee wordt administratieve last laag gehouden. De bijdrage van de overheidsfinanciers wordt dan als inwonerbijdrage geheven van de 21 regiogemeenten. Van de gemeenten Best, Eindhoven, Helmond en Veldhoven wordt daarbovenop een extra bijdrage gevraagd op basis van hun specifiek belang. Deze bijdrage loopt eveneens via de begroting van de MRE.

Kanttekeningen en risico's

-

Financiën

Indexering

Er is de afgelopen periode (2017-2020) geen sprake geweest van indexering van de basisfinanciering van de overheidspartners aan Brainport Development NV. Gezien de aard van de kosten van de Brainportorganisatie (primair personeels- en huisvestingskosten) en de reguliere stijging hiervan is dit niet langer houdbaar. Met andere woorden, het niet indexeren leidt tot het niet kunnen realiseren van de ambities. Brainport Development zal, al met onmiddellijke ingang in 2021, jaarlijks moeten inkrimpen in de medewerkers die zij voor de activiteiten kan inzetten. Indien dit onverhoopt het geval zou zijn, zal de organisatie steeds bij het opstellen van de nieuwe jaarplannen strikte keuzes moeten maken. Een deel van de in het (concept)meerjarenplan voorgenomen activiteiten zullen dan niet - of in verminderde mate - worden ontwikkeld of uitgevoerd.

Vandaar het voorstel om met ingang van 2021 (met als peiljaar 2020) de basisfinanciering van de overheidspartners te indexeren. Dit is in lijn met andere GR-en en Brainport Development is de afgelopen jaren hier een uitzondering op geweest. Voor de indexering wordt aangesloten bij het percentage waarmee MRE haar bijdrage door de gemeenten indexeert.

Financiering

In de periode 2017-2020 bedraagt de basisfinanciering van Brainport Development € 4.267.879 per jaar. Dat bedrag wordt door de lokale overheidspartners, via het MRE verstrekt. De overheden houden met deze financiering de kernfunctie (de basisactiviteiten) van de organisatie in stand. Veldhoven betaalde (en ook voor het laatste jaar 2020) in de periode 2017-2020 een vast bedrag van € 265.158 per jaar voor de basisactiviteiten. Voor het BIP betaalde Veldhoven daarnaast € 16.460 per jaar aan out of pocketkosten. Totaal betaalde Veldhoven in de periode 2017-2020 jaarlijks €281.618.

Voor de nieuwe meerjarenfinanciering voor de periode 2021-2024 starten we met een basisfinanciering (inclusief BIP) van € 278.730 (is het jaar 2021 o.b.v. prijspeil jaar 2020). Door efficiency voordeel is dit een fractie minder dan we in de vorige periode betaald hebben.

Voor het BIP geldt dat deze voor de out of pocket kosten meegenomen worden in de basisfinanciering. Ook de levering van 0,8 fte wordt voor de komende periode voortgezet, dit past binnen de begroting.

De bijdragen aan Brainport Development lopen begrotingstechnisch al via de MRE. In de begroting komen de budgetten voor regionale samenwerking (MRE, Brainport, BIP, SGE) samen op taakveld 3.1. In de huidige meerjarenbegroting is dekking beschikbaar voor deze voorgestelde meerjarenfinanciering. Net als met de 4 regiobrede GRen wordt jaarlijks gezien of de toegepaste indexering past binnen het beschikbare budget. De gemeente indexeert namelijk op een andere manier dan de 4 regiobrede GRen.

Communicatie en samenspraak

De algemene communicatie rondom het meerjarenplan wordt door Brainport Development gedaan. De komende tijd wordt u op verschillende momenten geïnformeerd over de werkzaamheden van Brainport Development in het kader van dit meerjarenplan en in relatie tot Veldhoven. Op 2 maart vond 'Brainport in bedrijf' plaats bij het bedrijf Smits, leading water solutions. Hier heeft de directeur van Brainport Development een toelichting gegeven op het meerjarenplan.

Uitvoering / planning

Dit meerjarenplan en de uitvoering heeft een looptijd van 2021-2024. Jaarlijks rapporteert Brainport Development aan de aandeelhouder Veldhoven over haar inhoudelijke en financiële resultaten. Daarnaast wordt ieder jaar het jaarplan, dat een uitwerking is van het meerjarenplan 2021-2024, ook voorgelegd aan de aandeelhouder Veldhoven tijdens de aandeelhoudersvergaderingen.

Bijlagen

Als bijlage(n) bij dit voorstel behoren:

- Meerjarenplan 2021-2024
- Voorstel meerjarenfinanciering Brainport Development 2021-2024
- Samenvatting jaarverslagen 2017, 2018 en 2019
- Overzicht inwonerbijdragen MRE
- Overzichtsplaatje van strategie naar uitvoering

Resultaat van de behandeling in de oordeelsvormende raad

Reactie college n.a.v. behandeling in de oordeelsvormende raad

Burgemeester en wethouders van Veldhoven,

H.J. de Ruiter
secretaris

M.J.A. Delhez
burgemeester